

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Захарчук І. О., магістр

Науковий керівник: Захаркевич Н. П., к. е. н., доцент

*Хмельницький університет управління та права
імені Леоніда Юзькова*

Висока ефективність діяльності підприємства можлива лише за умови наявності грамотного та раціонального механізму управління його ресурсами. Особливої актуальності це набуває в умовах нестабільного розвитку економіки та постійного впливу факторів зовнішнього середовища і обумовлює необхідність вивчення економічного потенціалу господарюючого суб'єкта як складної, відкритої та ієрархічно підпорядкованої системи.

ТОВ НВФ «Адвісмаш» - це сучасне машинобудівне підприємство, яке спеціалізується на виробництві технологічного обладнання, механізованої техніки, запасних частин та іншої машинобудівної продукції.

Як у будь-якій системі управління, в системі управління економічним потенціалом ТОВ НВФ «Адвісмаш» можна виділити підсистеми, цілеспрямоване функціонування яких забезпечує працездатність її в цілому. Система складається з чотирьох підсистем: цільової; забезпечуючої; керованої та керуючої.

Цільова підсистема системи економічного потенціалу ТОВ НВФ «Адвісмаш» складається із двох компонентів: оптимального використання сформованого економічного потенціалу та нарощення [6].

Після формування цільових установок слід визначити компоненти забезпечуючої підсистеми, до яких відносять потенціали: управлінський, інфраструктурний і фінансовий.

Керована підсистема визначає конкретні напрями діяльності підприємства щодо створення інновацій, їх придбання і впровадження: аналіз виробничих та інноваційних можливостей підприємства, виробництво і придбання нематеріальних активів (нововведень), запровадження новітньої техніки і технологій.

Керуюча підсистема є основоположною й координуючою підсистемою, до компонентів якої належать: управління персоналом, розробка і прийняття управлінських рішень з питань економічного потенціалу, координація виконання заходів щодо його використання

й розвитку. Ці компоненти визначають якість усіх інших підсистем системи управління потенціалом підприємства [6].

Розглядаючи управління виробничим потенціалом ТОВ НВФ «Адвісмаш» як систему, можна виявити певну закономірність її функціонування (рисунок 1).

Аналіз системи слід починати з її «виходу» — дослідження й оцінювання стану виробничого потенціалу.

До «входу» системи відносять виробничі можливості підприємства, які визначаються його сформованими ресурсами: технологічними, матеріально-технічними, кадровими, фондовими, земельними, фінансовими, організаційними, управлінськими, інформаційними, інноваційними. Якщо всі складові «входу» відповідають вимогам оптимальності та ефективності, то й система буде забезпечувати оптимальність і ефективність «виходу».

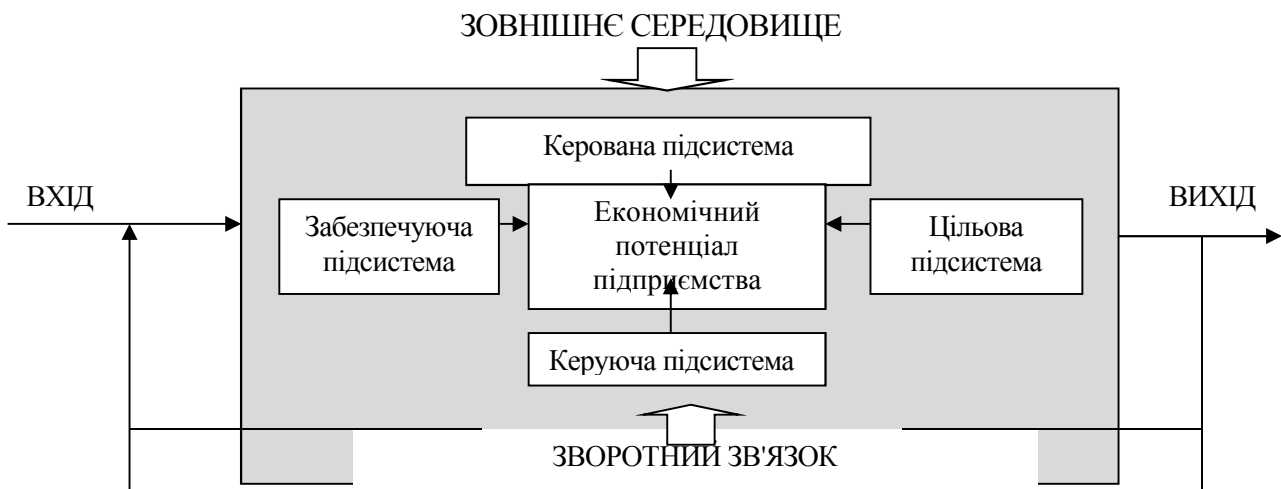

Рисунок 1 – Схема функціонування системи управління економічним потенціалом ТОВ НВФ «Адвісмаш»

Примітка. Складено автором

Розпочнемо з аналізу управління економічним потенціалом ТОВ НВФ «Адвісмаш». На основі аналізу організаційної структури та посадових інструкцій окремих відділів можемо визначити такі складові організаційної структури управління економічним потенціалом:

1. Бухгалтерсько-економічний відділ здійснює узагальнення інформації та аналіз виробничо-господарської діяльності підприємства; підготовку пропозицій з питань формування штатів, оплати праці і матеріального стимулювання працівників філій; аналізує виконання кошторисів загальновиробничих, адміністративних витрат та витрат на збут, кошторису витрат на

виробництво, собівартість реалізованої продукції; проведення аналізу фінансово-господарського стану, контроль за дотриманням строків виплати заробітної плати; отримання та обробка оперативної інформації щодо виконання планових завдань.

2. Виробничий відділ – аналізує виконання робіт основними дільницями в натуральному вираженні, виконання плану-графіку робіт, упровадження нової техніки і технологій, витрати матеріальних ресурсів, розробляє заходи щодо скорочення трудомісткості виготовлення продукції, вирішує питання технічної й організаційної підготовки виробництва тощо.

3. Технічні відділи головного інженера аналізують безпечність стану експлуатації машин і устаткування, виконання планів-графіків ремонту і модернізації устаткування, якість і собівартість ремонтів, повноту використання устаткування і виробничих потужностей, раціональність споживання ресурсів.

4. Відділ постачання – контролює своєчасність і якість матеріально-технічного забезпечення виробництва, виконання плану постачань за обсягом, номенклатурою, термінами, якістю, станом і збереженістю складських запасів, дотримання норм відпуску матеріалів, транспортно-заготівельні витрати, фактичну вартість матеріальних ресурсів.

5. Відділ збуту – забезпечує виконання договірних зобов'язань і планів, контролює дотримання норм складських запасів і збереженість готової продукції, вивчає ринок збуту і раціональність господарських зв'язків.

6. Відділ кадрів аналізує рівень організації праці, чисельність персоналу за всіма категоріями і професіями підприємства і його структурних підрозділів, рівень використання робочого часу, фонд оплати праці.

Розглянувши особливості керуючої підсистеми управління економічною безпекою підприємства, характер функцій та використовуваних інструментів, здійснимо аналіз забезпечуючої частини.

Нормативно-правове забезпечення управління економічним потенціалом є визначальним у формуванні його напрямків, форм та способів організації на підприємстві. Водночас нерегламентованість необхідних нормативно-правових норм або їх повна відсутність поряд із зростанням сучасних глобалізаційних викликів та деструктивних загроз потребує постійної адаптації та реформування, які можливі за вдосконаленням відповідного нормативно-правового забезпечення та жорстокого контролю за дотриманням законодавчих норм.

Нарешті, технічні ресурси управління економічним потенціалом мають допоміжний характер, але постають необхідними для вирішення окремих завдань. Однозначно визначити склад таких технічних ресурсів складно, адже часом неможливо розмежувати функції, які виконують з їх допомогою.

Отже, функціонування системи управління економічним потенціалом ТОВ НВФ «Адвісмаш», як форма актуалізації функцій системи може розглядатись як спрощена: основні функції виконуються в обмеженому обсязі, вирішуються мінімально необхідні завдання управління економічним потенціалом. Завдання виконуються частково і час від часу (наприклад, за запитом керівництва або власників підприємства), періодично проводиться моніторинг зовнішнього середовища і, реактивно розробляються та здійснюються заходи реагування на зміни.

Література.

1. Бачевський Б.Є. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посіб. [Б.Є. Бачевський, І.В. Заблудська, О.О. Решетняк]. -К. : Центр учбової літератури, 2009. - 400 с.

2. Богацька Н. Ресурсний потенціал підприємства: сутність та стратегія використання / Н. Богацька, О. Ковальчук [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://rusnauka.com/4_SND_2012/Economics/10_98032.doc.htm

3. Сіваєв Б. Економічна сутність ресурсного потенціалу підприємства / Б. Сіваєв [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://intkonf.org/sivaev-bo-ekonomichna-sutist-resursnogo-potentsialu-pidpriemstva>.

ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Васильєва Ю. В., студентка

*Науковий керівник: Юхновська Ю. О., к. е. н., доцент
Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія ЗОР,
м. Запоріжжя*

Європейська інтеграція України є найважливішою сучасною тенденцією, що має потужний вплив на процеси реформування туристичної галузі. Не менш важливим є процес глобалізації.